II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 21 päivänä tammikuuta 2002,

Portugalin hallituksen valtuuttamisesta myöntämään tukea vuosina 1994 ja 1998 myönnettyjä tukia saaneille portugalilaisille siankasvattajille

(2002/114/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan,

ottaa huomioon Portugalin hallituksen 23 päivänä marraskuuta 2001 esittämän pyynnön,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Portugalin sianliha-ala on rakenteellisesti tappiollinen ja sille ovat ominaisia pienet tilat, joissa vuonna 1998 oli keskimäärin 18 eläintä tilaa kohti (yhteisön keskiarvo on 106 eläintä), ja lisääntyvän karjan osalta 80 prosentilla tiloista on alle kymmenen siitosemakkoa tilaa kohden.

(2) Euroopan unionin osalta tuonti muista jäsenvaltioista oli vuosina 1994—2000 40 prosenttia Portugalin sianlihaalan tuotannon lopullisesta arvosta, kun taas vienti oli ainoastaan 4 prosenttia kyseisestä määrästä. Luvut osoittavat erityisesti, että tuonti muista jäsenvaltioista on kasvanut edelliseen vuoteen nähden 30 prosenttia vuonna 1995 ja 47 prosenttia vuonna 1999, ja että vienti on ollut vähäistä.

(3) Vuonna 1993 sianlihamarkkinoilla tapahtui tuottajahintojen huomattava lasku, joka johtui tarjonnan lisääntymisestä ja joka ajoittui liittymisen toisen vaiheen ensimmäiseen vuoteen, jolloin ala joutui täysimääräisesti ja ensimmäistä kertaa osaksi yhteistä maatalouspolitiikkaa. Tämä vaikutti suuresti useiden tilojen kannattavuuteen.

(4) Vuonna 1998 Portugalin markkinoihin vaikuttivat myös vaikeudet Euroopan sianliha-alalla, jolla koettiin viime vuosikymmenen pahin kriisi. Tämän kriisin pääasiallinen syy oli Venäjän markkinoiden, joille suuntautui 50 prosenttia unionin viennistä, kriisistä johtuva ylituotanto unionissa. Sisäiset hinnat laskivat huomattavasti koko vuonna, mikä uudelleen vaikutti haitallisesti tuottajien tuloihin.

(5) Yhteisön tasolla toteutetuilla kriisin vastaisilla toimilla (sianlihan vientituki, yksityisen varastoinnin tuki sekä Venäjälle annettu elintarvikeapu) oli vain vähän vaikutusta Portugalin markkinoihin.

(6) Lievittääkseen näitä kahta tilannetta, jotka koskivat pientuottajia ja joilla tämän vuoksi on vaikeuksia neuvotella luottolaitosten kanssa, Portugalin hallitus myönsi tukia kahdesti, vuonna 1994 ja vuonna 1998.

(7) Vuonna 1994 myönnetyllä tuella, joka pantiin täytäntöön lain tasoisella asetuksella 146/94, annettiin tuensaajille mahdollisuus neuvotella uudelleen veloistaan niiden luottolaitosten kanssa, joista he olivat saaneet lainoja investoidakseen tilojen nykyaikaistamiseen, terveyden suojeluun ja ympäristönsuojeluun.

(8) Lisäksi vuonna 1998 Portugalin viranomaiset toteuttivat yhteisön sianliha-alan vakavan kriisin voittamiseksi kiireellisiä, lain tasoisella asetuksella 4/99 täytäntöönpantuja toimia, joilla oli tarkoitus ehkäistä varojen puuttumista ja ketjukonkursseja ja jotka koostuivat lykkäyksen myöntämisestä pankkilaitoksilta saatujen lainojen takaisinmaksuun sekä lainojen korkotuesta. Tämän toimenpiteen soveltamisaika rajattiin yhteen vuoteen.

(9) Kyseiset tuet olivat 10 miljoonaa euroa vuonna 1994 ja 6,3 miljoonaa euroa vuonna 1998; tuensaajien kokonaismäärä oli 2 116 henkilöä. Kuten kaupan kehityksestä käy ilmi, nämä tuet eivät ole vaikuttaneet erityisemmin sisämarkkinoilla käytyyn kauppaan eivätkä näin ollen ole vääristäneet kilpailua.

(10) Vuonna 1994 myönnetyn tuen osalta Portugalin viranomaiset ovat komission pyynnöstä toimittaneet 27 päivänä toukokuuta 1997 vastaanotetuksi kirjatun kirjeen, joka sisälsi komission pyytämät tiedot.

(11) Myös vuonna 1998 myönnetyn tuen osalta Portugalin viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle kirjeen, joka on kirjattu vastaanotetuksi 21 päivänä joulukuuta 1998 ja jolla se ilmoitti myönnetyistä tukitoimista perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

(12) Komissio piti kyseisiä toimia 25 päivänä marraskuuta 1999 ja 4 päivänä lokakuuta 2000 tekemissään päätöksissä yhteismarkkinoille soveltumattomina. Näiden päätösten perusteella Portugalin viranomaiset aloittivat mainittujen tukien takaisinperimisen.

(13) Myönnettyjen tukien takaisinmaksu asettaa kuitenkin kyseenalaiseksi monien tuensaajien taloudellisen elinkelpoisuuden, ja sen sosiaalinen vaikutus on hyvin kielteinen tietyillä alueilla, koska 50 prosenttia sikakarjasta on keskittynyt alueelle, joka on alle 5 prosenttia pinta-alasta.

(14) Tämän tuen voidaan siten tavallisesta poikkeavien olosuhteiden vuoksi poikkeuksellisesti ja siinä määrin kuin se on todetun epätasapainotilanteen korjaamiseksi ehdottoman välttämätöntä, katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille tässä päätöksessä säädetyin edellytyksin,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Portugalin hallituksen portugalilaisille siankasvattajille myöntämä ylimääräinen tuki, joka käsittää tuen myöntämisen tuensaajille, joihin sovelletaan 25 päivänä marraskuuta 1999 tehtyä komission päätöstä ja 4 päivänä lokakuuta 2000 tehtyä komission päätöstä, ja jonka 16,3 miljoonan euron enimmäismäärä vastaa määriä, jotka kyseisten tuensaajien on palautettava mainittujen päätösten nojalla, katsotaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 21 päivänä tammikuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. ARIAS CAÑETE